

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

SÖZÜN ZABİTİ

O, sözün səliqəsini və zəhmini qorumağı bacarır

Öncədən deyim ki, az qala 20 ilə yaxın idi ki, onunla görüşmürdüm. Bir az da dəqiq desəm, ötən əsrin 91-ci ilindən başlayaraq mən onunla ancaq qiyabi təmasda ol-dum. Sözünü-söhbətini eşitməm, mətbuatda yazılarını oxudum və bir də çox dəyərli şairəmiz, artıq oxucu yaddaşına adını möhürləmiş Kəmalə xanım Abiyevanın vəsítəsilə onun durumundan xəbər tutu bilirdim. Bizi içərisində olduğumuz həyat və Azərbaycan realıqları bir-birimizdən uzaq salmışdır. Belə ki, mən Dağlıq Qarabağda, o isə cəbhənin Ermənistanla üzəüz istiqamətində vətəndaş mis-siyasını yerinə yetirirdi.

Bir məqamı xatırlatmaq istəyirəm. Dağlıq Qarabağ hadisələri başlanan-də artıq mən doğulduğum bölgədə fəaliyyət göstərirdim. Ona görə də paytaxtla, buradakı dostlarla əlaqəm o qədər də sıx deyildi. Sonra Müdafia Nazirliyimizə müraciət etdim və mərhum generalımız Valeh Ərşadlı-nın əmrilə həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb zabit-jurnalist kimi cəbhə müxbiri vəzifəsinə təyin edildim.

Əmrədə mənə Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlar üzrə vəzifənin icrası tapşırılmışdı. Amma barəsində söhbət açacağım şair dostum Maşallah Məftun isə önce Moskvada Maksim Qorki adına Dünya Ədəbiyyatı İnstututunu bitirmişdi, sonra da, yəni 1989-cu ildə isə o, Marşal B.M.Şapşnikov adına Hərbi Akademiyada təhsil almışdı. O, hərbi təhsilli olduğu üçün 1993-cü ildə artıq Azərbaycan ordusunda zabit kimi xidmət edirdi. Necə deyərlər, nefəsi barit qoxuyurdu. Bax, beləcə ayrı düşmüsdük bir-birimizdən. İndi sual çıxır ortaya:

- Bizim şəxsi tanışlığımızın səbəb-karı kim və ünvanı hara olubdu?

Yaşıdlarım xatırlayalar, Sovet dönen-mində Azərbaycan Komsomolu Mərkəzi Komitəsinin nəzdində ədəbi birlik fəaliyyət göstərirdi. Həmin birləşmə mərhum şairimiz Vaqif İbrahim rəhbərlik edirdi. Bax, bizim də söz adəmi olaraq tanışlığımız bu birlikdən başlamışdı. Sonrakı həyat da məlumdur...

Bütün bunları ona görə xatırladıram ki, oxucu Maşallah Məftunun böyük bir ədəbiyyat yolu keçdiyinə, sözün, şeirin içində olduğuna əmin ola bilsin.

Birmənalı şəkildə qəbul etsin ki, Maşallah Məftun bu gün yazmağa başlamayıb. Onun müasir ədəbiyyatımızda dəsti-xətti, oturuşmuş imzası var.

Özü də bu imza sözə həm də bir hərbçi, bir zabit kimi elə saygıyla ya-naşır, elə xidmət edir ki, onun qələmi kimi, sözü də şərəflənir. Bugünlərdə köhnə dostumun yenice işıq üzü gör-

müş kitabını aldım. Daha doğrusu, redaksiyamıza qonaq gelmiş Maşallah Məftunla qucaqlaşıb, görüşüb söhbətləşən zaman ona xatırlatdım ki, bəs mətbuatdan xəber tutmuşam, yeni kitabın çıxıb...

Maşallah Məftun da özünəməxsus təbəssümle heç nə demədən el çantasından bir kitab çıxardı. Və o kita-ba cəmi-cümətənə bir cümləlik aforo-raf yazdı:

- Əbülfət Mədətoğlu - Nurəngiz Günü işığıyla... Hərmətlə: Maşallah.

İndi soruşa bilərsiniz ki, niyə məhz "Nurəngiz Günü işığıyla"?

Bəli, Maşallah Məftun bu kitabını məhz Nurəngiz Günü doğum günü-nə, yubileyinə ithaf edib.

Kitabdaşlış şeirlərin hər birində Nurəngiz xanımın hənirini, ülfətini, səmimiyyətini elə rahatlıqla duymaq, ürəyə ən ezziz müsəfir kimi qəbul etmək olur ki, adamın heç ruhu da inci-mir.

Və bunun da bir səbəbi şeirlərin tekce özünün yazı tərzi deyil, həm də onun bilavasitə Nurəngiz Güne ithaf olunması, həm də bu ithafın müəllifi-nin özünün Nurəngiz xanıma sonsuz ehtiramından irəli gəlir, qaynaqlanır.

Kitab "Güllərin soyqırımı" adlanır. Kitaba ön sözü xalq şairi, hamımızın sevimli Nəriman Həsənzadə yazır. Nəriman müəllim vurğulayır ki, "Nu-rəngiz xanım özündən sonra qiyəlli, ədəbi irs qoyub getmişdi... Oxuculara təqdim olunan "Güllərin soyqırımı" poeması da elə əslində həmin irsin bir tədqiqatı kimi qiyətləndiril-məlidir". Zənnimcə, bu fikrin özü ar-tıq hər şeyi deyir. Oxucuya Maşallah Məftunun məramını, məqsədini açıq-layır. Və mən də həmin o məramın, məqsədin işığında "Güllərin soyqırımı"yla baş-başa qalıram.

Mərmərlər üstündə şəkildə, adda...
Dünya vidasıyla doğulur insan.

Seytanın, iblisin sığalı altda,
Bəlkə yer altında boğulur insan.

Səbr kasamız da daşdı- deyirlər
Axır ki, onu da kül eləyirlər.
Vida nəğməsilə əl eləyirlər,
Sağ ikən gül ömrü yaşayarlara,
Məzarlar üstünü gül eləyirlər.

Proloqdan götürdürüüm bu bir neçə bənd məzari gül-çiçəye bükülmüş bir şairənin halal haqqına işarədir. O haqqa ki, onun sahibi bu dünyada Tanrıının qonaq bəndəsi olsa da, söz

dünyasında izini açmış bir müəllifdir!

Bax, bu mənada Nurəngiz Günü obrazını yaratmaq elə həyatda, xüsusi-lə özünə aid sahədə iz qoyanlara da bir abidədir. Maşallah Məftun ya-zır ki:

Tanrı güc verəcək səna,
Qaranlıqları sən yara-yara.
Bir gün çıxacaqsan aydınlığı...
Zindanlar öündə
diz çökəcək bir gün.
ahular ana ağuşuna
dönəcək bir gün.
Kədərli gözlərindən
Min bir sual boyanır,
zaman salama gəlir,
dövran yenə haylanır.
- Dua et Tanrıya -
Mübarek olsun - de.
Açılan səhərlərə,
gələn günlərə,
qismətinə,
qoy nur ələnsin...

Bu parçada mən Tanrıının əlini uzatdıǵı, hayına yetdiyi, yoluna işıq saldıǵı bir zülmələ, əzablarla, haqsızlıqlarla vuruşan və onun qarşısında özü diz çökməyən, amma günü, zəmanı, mübarizə apardıqlarını diz çökdürən bir Tanrı qonağının obrazını görürəm.

O sima gözlərimin önünde təkce əzabların, mübarizənin ifadəcisi kimi

yox, həm də qələbe nəşəsini eks et-diren bir varlıq kimi, bütövlük kimi canlanır. Bunu da Maşallah Məftun qələmi yaradır. Şair yazar ki:

- Ehey...
- Ehey...
ovcunda sərr aparanım,
barmaqlarında qabar,
ürəyi param-param,
ürəyi yara-yaram.
Tanrı ətəyindən bərk tut
dərdlərini azca unut...
Tanrı sevgisi
onu sevənlərində.

Elə buradaca qeyd etmək yerine düşər ki, poemada, yəni Maşallah Məftunun kitabında Nurəngiz Günü şeirlərində gətirilmiş iqtibaslar kitab müəllifinin öz qarşısına qoyduğu məqsədə doğru getdiyi söz yolunun istiqamətini də müəyyən mənada yönəldir, onu öz axarına salır. Yəni Maşallah Məftun məhz həmin iqtibasların çətiri altında dayanıb sözünü misralara çevirir. Bax, yuxarıda təqdim etdiyim o nərəyə, çağırışa, hayqırkıya bənzəyən misralar da məhz dediyim fikirdən qaynaqlanır. Ona görə də "Güllərin soyqırımı" poeması mənim bir oxucu düşüncəmə görə, həm də Nurəngiz Günü söhbətdi, onun sözlərinə qoşulub şire çevrilmekdi.

Mən bu fikrə həm də ona görə gə-lirəm ki, iki hissədən ibarət olan poemanın birinci hissəsində şair bütün fikirlərini daha çox İlahi ilə, Tanrıyla temasda oxucu öünüə çıxarıır. Və vurğulayır ki, onlar güllərin ilahəsinin tərənnümüdür. İkinci hissədə isə artıq həyatımız kimi, yaşamımız kimi Maşallah Məftunun fikir karvanı da quruba doğru yön tutur. Və burda güllərin soyqırımının, həmin soyqırıma gedən yolu bütün ləngərləri misralanır.

Amma bu soyqırım özü ilə birlikde həm də bir qisas abidəsini ortaya qo-yur. Çünkü o gülləri yaradan Tanrı həm də onun qoruyucusudur. Tanrı qoruyanı isə bəndə tarix səhnəsin-dən silə bilmez.

Mən çox qısa müddətə tanış oldu-ğum bu kitabla bağlı fikirlərimi isti-is-ti kağıza köçürməyə ona görə qərar verdim ki, bu kitabın qəhrəmanı mə-nim də həyatımda müəyyən izlər qo-yubdu.

Ona görə də hələlik ilk təəssürati-mi bölüsdürməklə yazını oxuyacağınız bu cümə axşamı gündən unu-dulmaz Nurəngiz xanımın ruhuna, şəhidlərimizin adına dilimə bir dua gətirirəm:

- Məkanları cənnət olsun!
O ki qaldı bütövlükdə kitab barə-sində düşüncələrimə, inşallah,
onu da bir gün oxucularına təq-dim edəcəm.